

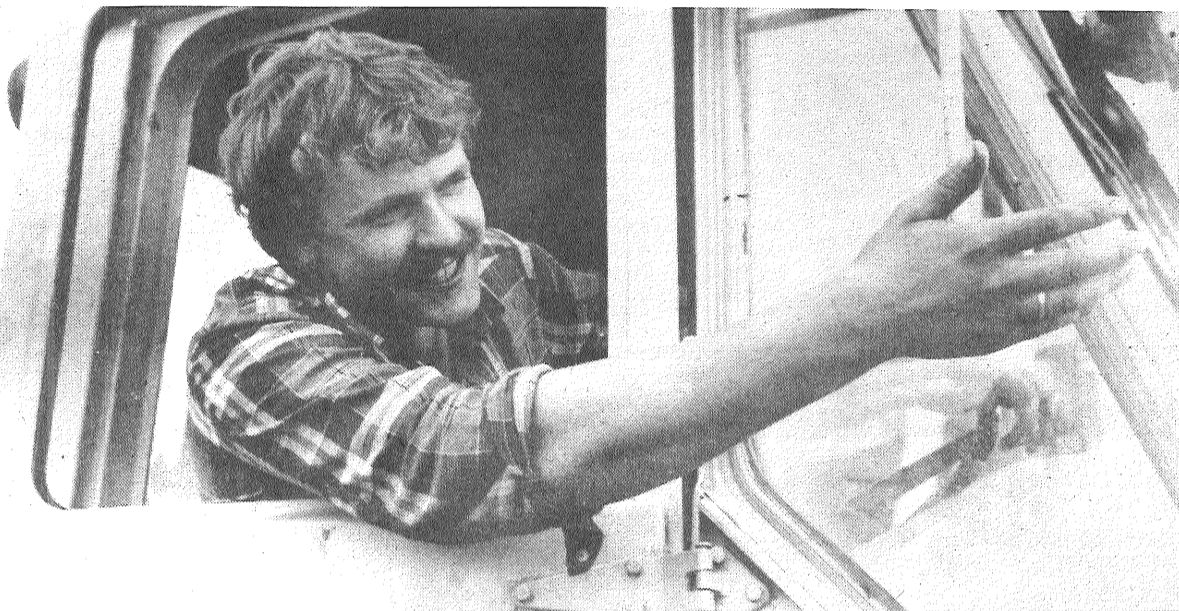
LENINA KAROGS

Iznāk kops 1950. gada
29. martā
Maksa 3 kap.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 84 (5933)
SESTDIEN
1989. gada 15. jūlijs

GALVENAIS — SIENS

● Tā atzist kolhozā «Vārkava». Zāle augusi lieliski un, izmantojot saulaino laiku, te diendienā gatavo sienu. Sagādātas 834 tonnas. Plāns — 980 tonnas. To iecerēts pārsniegt.

Tvertnēs no paredzētajām 2 000 tonnām skābsiena atrodas 1 942 tonnas.

Lopbarības gatavošanas laikā liela darba slodze gulstas uz autovadītāju pleciem. Kolhozā «Vārkava» viens no labākajiem un ilggadējiem šoferiem ir Timofejs Andrejevs. Apakšējā attēlā mēs viņu

redzam sarunā ar pirmā iecirkņa priekšnieci Lūciju Armani.

Mehinizators Pēteris Kuzminovs (augšējā attēlā), kolhozā «Vārkava» ar savu darbu ir kļuvis ļoti cienijams un neaizstājams cilvēks. Viņš strādā pirmajā iecirknī gan siena vešanā, gan ar savācēju smalcinātāju.

P. AVOTS

J. SALNAVIESA foto

No Latvijas KP rajona komitejas plēnuma

Būt pilsētas saimniekam

Latvijas KP rajona komitejas kārtējā plēnumā apspriežamais jautājums šoreiz bija visai neparasts — Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja PSKP biedra J. Znotiņa pārskats par viņa ieguldījumu pilsētas sociālā ekonomiskajā un kultūras attīstībā. Tas nozīmē, ka vietējo padomju darbs kļuvis aktuāls, atrodas partijas rajona komitejas un organizācijas uzmanības lokā.

Vispirms J. Znotiņš savā runā pakāvējās vēsturē. Par Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju viņš kļuva 1987. gada 14. septembrī, aizklātās vēlēšanās starp pārējiem šī posteņa trim pretendentiem iegūstot balsu vairākumu. Kopš 1974. gada J. Znotiņš ir PSKP biedrs. 17 gadus viņš strādāja ražošanā, neprasījās nekādos

amatos. Beidzot J. Znotiņu, zinot viņa sabiedrisko aktivitāti un organizatora spējas, ievēlēja par arodbiedrības komitejas priekšsēdētāju. Un nu pirms nepilniem diviem gadiem komunisti J. Znotiņš kļuva par Līvānu pilsētas mēru. Kādu bagāzu jaunais priekšsēdētājs saņēma? Līvānu pilsētas izpildkomitejai vadītāja nebija trīs mēnešus, jo pretendenti šim amatam neatradās. Izpildkomitejas locekļi, ievēlēti 2. padomes sesijā, darbojās bez priekšsēdētāja. Šis sastāvs ir arī patlaban.

J. Znotiņš mantojumā saņēma nojukušu kultūras namu, avārijas stāvoklī 15. gastronomijas veikalā, citus nolaistus objektus. Ar lielām pūlēm tika panākts, ka izremontēja kultūras namu, pabeidza restorāna remontu. Palīdzēja rajona izpild-

komiteja ar J. Vucēnu priekšgalā, Līvānu PMK vadītāji.

J. Znotiņš izpildkomitejas darbā sāka ieviest jaunumus. Par pirmo palīgu pilsētas sociālā ekonomiskā un kultūras jautājumu risināšanā kļuva uzņēmumu direktoru padome, kuru vada eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas direktors A. Sedvalds. Sāka regulāri rīkot sapulces ar sētniekiem. Priekšplānā izvirzīja rūpes par pilsētas sanitāro sakoptību, ievēlēja 14 ielu komitejas, kas gādā par tīrību un kārtību pilsētā.

Līvānos individuālajiem būvētājiem nebija kur celt mājas. Tagad vieta viņiem atvēlēta. Ierādītājam rajonā paveikta meliorācija, ierīkoti ceļi.

Ar uzņēmumu direktoru padomes palīdzību I. vidusskolai uzcels

sporta piebūvi, kurā izmaksās 80 tūkstošus rubļu. 18 tūkstoši rubļu atvēlēti jaunās aptiekas projekta dokumentācijai.

Daudz tika cerēts no rajona padomes izbraukuma sesijas Līvānos šī gada martā par pilsētas ekonomiskās un sociālās attīstības komplekso plānu līdz 1995. gadam. Taču no 20 punktiem sesijā konkrēta atbilde netika saņemta nevienā.

J. Znotiņš informēja plēnuma dalībniekus, ka Līvānu pilsētas izpildkomiteja izstrādā paspārvaldes modeli, vadoties pēc principa: republika nebūs stipra, ja nebūs patstāvības rajoniem un pilsētām. Tālāk viņš runāja par galvenajām problēmām, kas samilzušas pilsētas sociālā ekonomiskajā un kultūras attīstībā. Sasāpējis ir dzīvokļu jautājums. Pilsētas mērs paziņoja, ka programma «Dzīvoklis-90» Līvānos netiks izpildīta, jo tā pašreizējais apstākļos nav reāla. Vai tā ir jābūt, ka jaunbūvētās mā-

jas Līvānos nodod ekspluatācijā bez pilsētas izpildkomitejas un pilsētas padomes deputātu piedalīšanās? Preiļos būvē ceturto kooperatīvo māju, bet Līvānos projektē tikai pirmo. Līdz šim nebija kur būvēties individuālajam sektoram, to nevarēja veikt arī kooperatīvi. Tādēļ Līvānos ir liels dzīvokļu deficīts.

Avārijas stāvoklī ir infekciju slimnīca. Pie tās nekavējoties jāveic labiekārtošana. Skolām jāpārīet uz pilnīgu paspārvaldi. Viss jāizlemj un par visu jāatbild pašiem pedagogu kolektīviem.

Tirdzniecība Līvānos sāka uzlaboties, kad izveidoja patērētāju biedrību. Tiek sakopti un remontēti veikali, kas netika darīti 25 gadus.

Daudz patstāvīgākai jāklūst apvienībai «Siltums» un dzīvokļu saimniecības pārvaldei, tām jāstrādā ar lielu atdevi.

(Turpinājums 2. lpp.)

Šonedēļ jāpabeidz!

Jūnijs lopbarības gatavotājus nelutināja, lija gandrīz vai katru dienu. Sevišķi tas apgrūtināja kvalitatīvu sienu sagatavošanu. Tā krājumi līdz 1. jūlijam bija tikai 1/4 daļa no plānotā daudzuma.

Toties jūlijs bija ļoti labvēlīgs lopbarības sagatavošanai. Jūnija lieti deva ievērojamu zāles pieaugumu, kaut gan jāatzīmē, ka daļa stiebrzāļu arī pārauga. Toties saulainais un karstais laiks sekmēja sienu sagatavošanu. Kopumā rajonā siens sagatavots vairāk par 90 procentiem, no plānotajām 25 800 tonnām sagatavots pāri 23 000 tonnām.

jo ilgāk kavēties nedrīkst. Vairākas saimniecības jau šonedēļ izmēģināja kombainus graudaugu laukos.

Protams, darbs lopbarības krājumu papildināšanā jāturpina, jo pirmajās noplautajās platībās zelmēnis jau sasniedzis ap 45 centimetru garumu. Galvenais — jāsaģādā plānotais lopbarības daudzums barības vienībās no sētajiem un dabiskajiem zālājiem, jo uz šodienu tas nedaudz pārsniedz tikai 60 procentus.

Svarīgi visu savākt kvalitatīvi saglabāt, tāpēc lopbarības krājumi ir precīzi jāuzskaita un jānodrošina glabāšanā atbildīgām personām. Jo katra tagad sagatavotās lopbarības tonna dos ziemā mūsu tautai tik ļoti vajadzīgo lopkopības produkciju.

J. KIVLENIEKS,
agrorūpniecības apvienības «Preiļi» galvenais agronoms

Pārskats

par lopbarības sagatavošanu rajona saimniecībās līdz šī gada 14. jūlijam (pēc rajona agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienestā ziņām)

Saimniecība	Sagatavots (%)		
	siens	skābsiens	skābbarība
Kirova	135	116	45
Raiņa	125	120	—
«Sarkanais Oktobris»	117	73	64
K. Marksa	112	59	—
Dzeržinska	103	71	28
M. Gorkija	102	55	82
«Rožupe»	97	90	26
Leņina	93	73	30
«Ezerciems»	91	36	42
«Nākotne»	90	86	70
Suvorova	87	52	44
«Vārkava»	85	97	16
Aglonas p. s.	85	88	—
«Sīļukalns»	85	79	76
«Sarkanā ausma»	83	149	41
«Dubna»	81	55	59
«Zelta vārpa»	72	77	103
«Jersika»	70	89	50
Rudzātu p. s.	69	50	79
Rušonas p. s.	57	55	51
«Dzintars»	53	122	19
RAJONĀ	90	80	44

Būt pilsētas saimniekam

(Nobeigums. Sākums 1. lpp.)

Livānos nolaistā stāvokli ir sporta darbs. Te nav pat stadiona. Pretenzijas jāizsaka milicijai. Iecirkņu inspektori nav materiāli ieinteresēti darbā. Būtu jāzīmē par to, lai daļu soda naudas, ko iecirkņu inspektori iekasē no iedzīvotājiem par dažādiem sabiedriskās kārtības pārkāpumiem, izmaksātu viņiem. Tad milicijas darbinieki strādātu aktīvāk.

Pavisam neapmierinošs stāvoklis Livānos izveidojies sadzīves pakalpojumu jomā. Vai tas nav paradokss, ka sadzīves pakalpojumu nama vadītājs un meistars strādā tikai uz pusslodzi? Kādu atdevi no viņiem var gaidīt? Livāniešiem nekā nav zināms par jaunā sadzīves pakalpojumu nama būvi un tā atrašanās vietu.

Runājot par Livānu turpmāko attīstību, perspektīvu, J. Znotiņš uzsvēra, ka pilsētas apbūvē un labiekārtošanā nepieciešami savi arhitekti, kapitālās celtniecības speciālisti, mākslinieki. Kooperatīvi jāapstiprina pilsētas izpildkomitejā.

Sociālistiskajā sacensībā starp Preiļu un Livānu pilsētām jābūt

vienādiem noteikumiem. Citādi sacensībai ir tikai formāls raksturs.

Ir demokrātijas un atklātības laiks, beidzot visi esam pamodušies, pārskata nobeigumā teica J. Znotiņš. Rajona izpildkomitejai ar Livānu pilsētas izpildkomiteju jāatrod kopēja valoda, kopīgi jāstrādā samilzušo pilsētas sociāli ekonomisko un kultūras jautājumu risināšanā.

Kas paveikts Livānu pilsētas attīstībā, kamēr par izpildkomitejas priekšsēdētāju strādā J. Znotiņš, un kas no viņa tiek gaidīts turpmāk, par to izvērsās domu apmaiņa debatēs. J. Znotiņš par pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju strādā tikai nepilnus divus gadus, bet veikums ir nozīmīgs, visiem redzams. Tas būtu jārespektē atalgojumā. Pareizi jautāja Livānu PMK priekšnieks O. Bubnovskis, cik ilgi J. Znotiņš strādās, ja viņa alga ir tikai 210 rubļu mēnesī? Lielāku atalgojumu saņem pat parasts strādnieks, bet pilsētas mēra darba diena ilgst līdz vēlam vakaram, viņu traucē pat nakts, nerunājot par brīvdienām.

Livānu stikla fabrikas partijas komitejas sekretārs I. Sņikers at-

zīmēja, ka komunisti J. Znotiņš savus pienākumu pilda pēc labākās sirdsapziņas, ja ko nezina, mācās. Uzlabots darbs ar sabiedrisko aktīvu. Tikai J. Znotiņam jāiemācās vairāk plānot savu un padoto darbu.

Livānu milicijas nodaļas priekšnieks N. Kazenko plēnumā runāja kā pilsētas izpildkomitejas loceklis. Viņš teica, ka J. Znotiņš savu darbu izpildkomitejā sācis ar sabiedriskās domas izziņāšanu, iešanu tautā, pirmais no priekšsēdētājiem nopietni sācis cīnīties par sociālo taisnīgumu. Deputātu grupas iesaistītas pilsētas attīrīšanā un labiekārtošanā. Ir J. Znotiņam trūkumi raksturā, nepilnības darbā (viņā kā katrā cilvēkā nevar jau meklēt ideālu), deputātu pienākums priekšsēdētājam visnotaļ palīdzēt viņa grūtajā misijā.

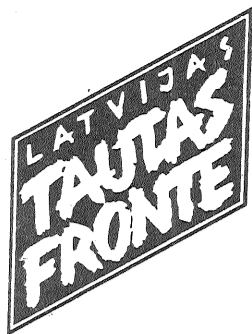
Livānu 2. vidusskolas direktors I. Grigorjevs uzsvēra, ka J. Znotiņš pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja pienākumus uzņēmis ne labprāt, zinājis, kādas grūtības šajā darbā viņu gaida, bet smago veltumu velk nekurnēdams, doto vārdu tur visās lietās, ir prasīgs pret deputātiem, nodibināti lietiški

kontakti ar uzņēmumu vadītājiem. Debatēs, apspriežot J. Znotiņa pārskatu, par viņu kā komunistu un Livānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju atskanēja arī kritiskas domas — reizēm pārāk emocionāls, krit apātija, gadās, ka vienu otru jautājumu izlemj vienpersonīgi, bet tas turpmāk ir pārvarams. Kļūdities ir cilvēciņi, tikai no kļūdām ir jāmacās.

Būt pilsētas saimniekam — tāda galvenā doma izskanēja debatēs, apspriežot J. Znotiņa pārskatu. Līdzšinējais viņa darbs liecina, ka šim vēlējumam ir reāls pamats.

Partijas rajona komitejas plēnums Livānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja PSKP biedra J. Znotiņa pārskatu par viņa ieguldījumu pilsētas sociāli ekonomiskajā un kultūras attīstībā pieņēma ziņāšanai, atzīmēja, ka ar viņa ieviešanu par izpildkomitejas priekšsēdētāju padomes darbs aktīvizējies, taču nepieciešams atzīt, ka J. Znotiņa darbība priekšsēdētāja amatā prasa tālāku pilnigošanu atbilstoši likumdošanai. Komunistam J. Znotiņam ieteikts savā praktiskajā darbā vairāk balstīties uz pilsētas izpildkomitejas un aparāta kolektīvo domu, panākt sesiju un izpildkomiteju sešu lēmumu ne lokāmu izpildi.

J. GURGONS

LTF Livānu aktualitātes

□ Kārtējā nodaļas valdes sēdē V. Anspaks informēja par Livānu zonālās slimnīcas TF grupas attieksmi pret LTF Domes valdes 31. maija aicinājumu. Savas domas izteikusi 48 no 50 grupas dalībniekiem. Medikāli ir bijuši vienprātīgi un visi atbalstījuši Latvijas valstiskuma atjaunošanas ideju.

□ Nodaļā pienāk vēstules, kurās iedzīvotāji izvērtē LTF Domes valdes paziņojumu un izsaka domas par iespējamiem tautas deputātu kandidātiem gaidāmajām vēlēšanām. Latvijas kā neatkarīgas valsts pastāvēšanas ideja ir izsaukusi dzīvu interesi, atvirzot it kā otrādi plānā vēlēšanas, tāpēc arī iesūtīto anketu attiecība ir par labu LTF Domes valdes paziņojuma vērtējumam. Iesūtītas arī garākas vēstules. Lūk, viena no tām. Diemžēl anketa ir anonīma.

«LTF Domes valdes paziņojumu atbalstu, jo:

— Uzskatu, ka mana tauta ir pati tiesīga izlemt savu likteni, ka tai pietiks prāta pašai pārvaldīt savu valsti.

— Par Latvijas suverenitātes šķērslī neuzskatu tās teritoriālo un skaitlisko mazumu, bet gan tās austrumu kaimiņa lielo apetīti.

— Latviešu tieksmi pēc suverenitātes neuzskatu par nodevību pret PSRS, bet gan otrādi — PSRS cenšas slēpt savu 1940. gada nodevību pret Baltijas valstīm aiz humānas glābēju maskas.

— Atjaunojot Baltijas valstu suverenitāti, būtu atjaunots vēsturiskais taisnīgums.»

□ Kārtējā Livānu TDP sesijā citu starpā tika izskatīts jautājums par kultūrvēsturisko nosaukumu atgriešanu vairākām pilsētas ielām. Bez deputātiem sesijā piedalījās arī ielu komiteju vecākie un TF pārstāvji. Sesija pieņēma lēmumu Komjaunatnes, 9. Maija, Padomju Armijas un Larčenko ielām atgriezt to vecos nosaukumus, attiecīgi: Stacijas, Celtuves, Dzirnava un Daugavpils. Pēc iedzīvotāju lūguma Oktobra iela pārdevēta par Ausekļa ielu. Lēmums stājas spēkā šī gada 10. augustā.

J. BRENCIS, LTF Livānu nodaļas valdes uzdevumā

VEF: tiek atjaunots ražotnes ritms

Ražošanas apvienība VEF atkal ražo vispopulārāko telefona aparātu modeli — ar tastatūru un atmiņas bloku. Mes jau informējām, ka ugunsgrēks, kas šeit izcēlās 18. jūnijā, tikpat kā pilnīgi iznīcināja divus ražošanas korpusus. Vienā no tiem izgatavoja aparātus TA-32, kas spēj atcerēties 32 abonentu numurus un sniegt vairākas citas ērtības. Pēc trīs nedēļu partraukuma šo aparātu pirmā partija nosūtīta patērētājiem. To ražošana organizēta telpā, ko darbam atvēlējis uzņēmuma zinātniskās pēt-

niecības institūts.

Ugunsgrēks apvienībā iznīcināja 1300 darba vietu. Taču jau pēc dienas visi cilvēki saņēma noteiktus uzdevumus. Rīgas apvienība «Radiotehnika» piešķīra kolēģiem ražošanas iecirkni, kur 80 VEF darbinieki uzsāka komplektēšanas izstrādājumu ražošanu sava uzņēmuma vajadzībām. Pārējie «cietušie» izvietoti citos VEF cehos, plašāk organizējot darbu otrajā un trešajā maiņā.

Uz veltiesu nelaimi atsaukušies daudzi Latvijas uzņēmumi un organizācijas.

Ugunsgrēka sekū likvidēšanā piedalās civilās aizsardzības apakšvienību karavīri, brīvprātīgo brigādes no apvienībām «Alfa» un «Radiotehnika». Pēc darba kolektīva padomes un sabiedrisko organizāciju aicinājuma nolemts sarīkot talkas, lai atjaunotu cietušos korpusus. Šo darbu fondam valsts bankā atvērta speciāls konts. Ziedojumu vākšana notiek visos VEF cehos. Lielas naudas summas pārskaita dažādi, dažkārt pavisam negaidīti republikas darba kolektīvi — Dailes teātris, Gulbenes

rajona centrālā slimnīca, Zurnālistu savienība, Jūrmalas starprajonu zvejnieku patērētāju biedrība, kooperatīvs «Kvants», Latvijas Tautas frontes VEF nodaļa, Tirdzniecības un Finanšu ministrijas, Alūksnes rajona finansu nodaļa, Tukuma, Preiļu, Daugavpils un Saldus rajonu brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības, Valsts agrārūnietiskās komitejas ekonomikas zinātniskās pētniecības institūts... Ugunsgrēka nodarītos zaudējumus kopumā vērtē 5 miljonu rubļu apmērā. Pašlaik bankas kontā jau ir gandrīz 4 miljoni rubļu.

LATINFORM

Krievijas mazpilsētas

LENINGRADAS APGABALS. Skaistas šeit vietas: skatiens naptverams ezeru plašums, priežu sili, reibinošs gaiss. Un viss ir blakus, viss pamišus: vecie balķu grodi ar dziļām rievām, rūpnicu korpusi, piestātnes, musdienu daudzstāvu betona mājas, baznīcu zvanu torņi.

Jauna Lādoga — viena no Krievijas pilsētām, kas ir nodzīvojuši nepilnus trīs gadsimtus. Tās krustietis bija Pēteris Pirmais. «Ar stingru kāju nostājies pie jūras, viņš lika pamatus, kā pašlaik to

teiktu, Sankipēterburgas pilsētai — pavadonei. Augstajā Volhovas krastā vēl no seniem laikiem redzami vecās Lādogas torņi. Bet upes grīvā uzbūvēta jauna osta, no šejienes uz Ņevu gāja kanāls. Cik ūdeņu ir aiztēcējis, cik kravu pārvadāts... Tagad kanāls ir «atvaļinājums». Brūk piekrastes un slūžas, kas ir pieskaitāmas pie hidrotehniskās pieminekļiem.

Daudz kas ir novecojis Jaunajā Lādogā. No vecuma sabruka mājas, ugunsgrēks izkroploja Svētā Georga baznīcu, ko A. Suvorovs

cēla kopā ar karavīriem. Vietējie zvejnieki pamalīgi izzvejājuši sidrabainos Lādogas ūdeņus. Arvien nabadzīgāki ir lomi, kaut gan vēl pavisam nesens slavens bija M. Kaļiņina zivju kolhozs.

Pilsēta ir neliela, tāpēc, laikam, arī tik redzamas tās «sāpīgākās vietas». Nē, dzīve nestāv uz vietas. Pagājušajā gadā uzcēla četras sešdesmit dzīvokļu mājas, beidzot izlēja jautājumu par ūdens ņemšanu un kanalizāciju. Cilvēki ļoti cer, ka Jaunajā Lādogā ienāks gāzes vads.

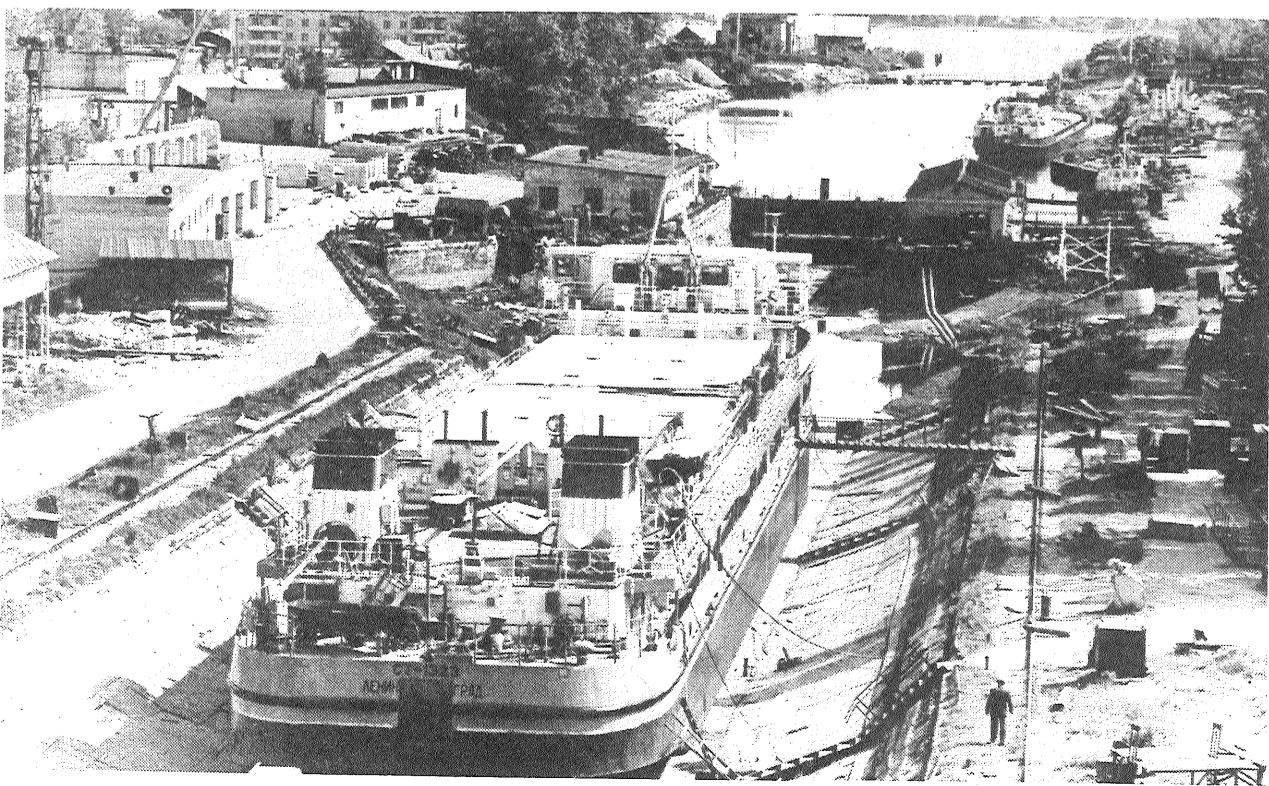
ATTĒLOS:

Jaunās Lādogas kuģu remonta sauszemes dokā. Kuģi, kas kursē pa Lādogu, Volgu, Baltiju, Ziemeļu Dvinu, šeit nonāk remontā. Nesens šeit uzsāka ezeru tankeru būvniecību.

Jaunās Lādogas iedzīvotāja Anisija Palausina dzīvo vienā no šīs mājas dzīvokļiem. Māja atrodas Vorosiļova ielā. Šeit viņa dzīvo kopš 1947. gada un neatceras nevienu remontu.

TASS fotohronika

Kā dzīvo, Jaunā Lādoga?

DAUDZIEM no mums spilgtā atmiņā palicis Latvijas televīzijas raidījuma «Latgola» aprīļa pielikums «Latgales sala». Literāts no Rietumvācijas pilsētas Minsteres Alberts Spogis rādīja turienes bibliotēka sakrāto bagātīgo svešatnē nokļuvušo latgališu pēckara gados sarakstītās vai no jauna izdotās vecās literatūras klastu, stāstīja par dažādās arvalstīs mītošo tautiešu padarīto. Runa bija par tur iedibināto Andriņa Jurdza fonda un Latgales izdevniecības jauzē veikumu, kas ir visai nozīmīgs.

Trīdās gados regulāri iznāk žurnāls «Dzeive». avīzei «Latgola». Tāvu zemes kalendārs». Iespēsti jau septiņi sejmū «Acta Latgalica», kur sadarbojas arī daži Padomju Latvija dzīvojošie autori, tādi kā vestures profesors H. Strods, valodnieks A. Breideks un citi. Kļaudu latgaliēši svešumā jau izdevušies vairāk nekā 130 grāmatas. Ražīgāko autoru vidū minami Miķelis Bukšs, Vladislavs Locis—Vaideāns, Marija Andžāne—Strode, Ontons Dzeņs, Jons Grišāns, Leonards Latkovskis, Vladislavs Bojārs, N. Neikšānīts, Ontons Rupaiņš, Jons Klīdzējs, Jons Pūrmālis, kā arī citi Latgales literāti. Arī pats bibliotēkas saimnieks un avīzes «Latgola» redaktors A. Spogis laidis klajā četrus savus dzejoļu krājumus.

Skatoties un klausoties raidījumu, pārņēma dalītas jūtas. Vispirms tas bija lepnums par novadnieku svešumā paveikto. (Par laimi, ar to visu itin drīz varēsīm kaut daļēji iepazīties arī mēs, jo turpinās ārmēnieku ziedojumi, sāksies arī grāmatu apmaiņa un pēgāde.) Reizē uzmācās skumjas un

Mūsu kultūras vērtības

kauns par to, ka pie mums, dzimtene, pa šo laiku nav paveikta i desmitā daļa no tā, kas tur, ārmēnes.

Taču gluži izsamst laikam jau ne vajadzētu, it īpaši pedējos mēnesos. Jo, kaut arī lēni, tomēr arī mums paveras iespējas ne tikai drukāt literārā mantojumu, bet arī jaunākos latgaliski uzrakstītos sacerējumus. Kā pierādījums tam publikācijas žurnālā «Karogs», laikrakstā «Literatūra un Māksla», rajonu avīzēs, Rēzeknes «Darba Karogs» pat iedibinājies regulāru lappusi «Gaisma», Viļānos atsācis iznākt katoļu reliģiski sabiedriskais ilustrētais ikmēneša žurnāls «Katoļu Dzeive».

Mūs var iepriecināt arī cits fakts. Kopš 1987. gada notiek bibliotēku fondu pārskatīšana. Līdz ar to tautai tiek atdotas grāmatas, kuras līdz šim izmantoja visai ierobežoti. Tas noticis šo iespēddarbu autoru politisko uzskatu, dzīves likteņa, kāda asāka vai konjunktūras izteikuma dēļ. Dažreiz varas iestādes vienkārši aizbildinājās, ka

Atgriezt tautai

tie ir «novecojuši izdevumi». Tagad ar Latvijas PSR Ministru Padomes Galvenās pārvaldes valsts noslēpumu aizsardzībai presē atļauju bibliotēku vispārpieejamos fondos jau atgrieztas vairāk nekā divu tūkstošu nosaukumu grāmatas. Reabilitēti arī desmiti latgaliski pirmkara un kara gados sarakstīto izdevumu. Viņu vidū F. Trasuna, N. Rancāna, M. Apēja, P. Apšīnika, K. Plencinika, S. Seila, A. Sprūdzā, P. Stroda, Ā. Erša, F. Kempa, J. Pabērza, M. Bukša un daudzu citu darbi. Pieejams būs arī kādreiz tik populārais rakstu krājums «Olūts».

Taču šo grāmatu eksemplāru skaits Rīgā ir stipri vien ierobežots. Un te nu atliek vienīgais ceļš, kas mums, lasītājiem, ejams, lai palīdzētu paši sev un pieklātu pie šīm gara mantām. Tas būtu — vākt grāmatas un piedāvāt tās vai nu rajona Latgales kultūras biedrības valdei, rajona bibliotēkai, novadpētniecības muzejam vai grāmatu draugu biedrībai. Sakopotas vienuviet, tās varētu izmantot plašs interesentu pulks. Lai

gan to laiku grāmatu un periodisko izdevumu pamatmasa jau, profams, ir neglābjam zudusi bairū, neziņas, ienāceju nedraugu zemā kultūras līmeņa vai kādā citā iespaidā, tomēr drukātais vārds, kā zināms, pat visdrūmākajos reakcijas gados nezūd absolūti viss. Sur tur vēl noteikti daudz kas ir saglabājies. Tādēļ nebūsīm slinki, uzkopsim māju bēniņus, pārlūkosīm pieliekamos kambarus vai vecmāmiņu pūra lādes, kur pašā dibenā varbūt noglābāts kas patiešām vērtīgs.

Kaut kur aizmirstas, pa roku galam no mēstas var slēpties lielas bagātības. Jo Latgalei ir diezgan senas drukas tradīcijas, kas iesniedzas jau aiz pāgājušā gadsimta. Pirmām kārtām tās ir daudzas garīga saturā grāmatas dialektā un literārajā valodā — gan katoļu katķismi, gan lūgšanu grāmatas, gan bībeles. Tad nāk vesela virkne dažādu gadu periodisko izdevumu. Nosauksim kaut vai garīdznieka Nikodema Rancāna izdoto avīzi «Sākļa». Franča Trasuna «Ausekli», Kazimira Skrindas «Dryvu», tad vēl avīzes «Latgolas Vords», «Latgalīts», «Latgolas Bolss», «Jaunais Vords», «Breivais Vords», žurnālus «Katoļu Dzeive», «Latgolas Bolss», «Dzimitnes Skaņas», «Zidūnīs», «Draugs», «Saulēite», rakstu krājumus «Olūts», arī 1960. gadā konfiscētu «Kolhoznieku kalendāru».

4. lpp.

Pēc svētkiem

Noguruši, bet spilgtiem iespaidiem bagāti mājās atgriezušies republikas skolu jaunatnes 6. Dziesmu un deju svētku dalībnieki. No mūsu rajona vien — vairāk nekā 560.

Mājinieki sirsnīgi sagaidīja Dravnieku astoņgadīgās skolas 7. — 8. klašu deju kolektīvu un tā vadītāju M. Indāni. Deju kolektīvu skatē lielā konkurencē izcīnīts otrās pakāpes laureātu diploms, vimpelis (kuru jau izmantoja svētku gāģienā) un nozīmītes. Uzvaru kaldināt palīdzēja arī skolas direktora vietnieks mācību un audzināšanas darbā J. Znotiņš.

Deju kolektīvu skatē labus rezultātus guva Līvānu 1. vidusskolas 9. — 11. klašu deju kolektīvs (vadītāja G. Venta). Izcīnīta 10. vieta. Tikai nedaudz no viņiem atpalika Preiļu 1. vidusskolas 4. — 6. klašu dejojātāji (vadītāja G. Ivanova), kuri ierindojušies otrajā desmitā.

Koru skatēs no mūsu rajona piedalījās 6 kori. Visaugstāko vērtējumu saņēma Līvānu 2. vidusskolas 5. — 10. klašu kora meitenes (dirigente K. Podopriņgorova). Izcīnīts trešās pakāpes laureātu diploms, vimpelis un nozīmītes.

Apsveicām laureātus, jo strādāts ir godam. Svētī paliks labā atmiņā katram, kas dziedājis, dejojis, spēlējis, kas mācījis un arī, kas piedalījās jaunās paaudzes kultūras forumā. Paliks atmiņā agrās mēģinājumu stundas. Dejojājiem īpaši — karstā saule, kas cepināja visas mēģinājumu dienas.

Krāšņi bija deju koncerti «Daugavas» stadionā. 339 deju kolektīvi veidoja interesantus deju rakstus. Skaisti tautas terpi, bērnu dārza audzēkņu uzstāšanās, sarīkojumu deju smalkums, sirsnīgie atzinības vārdi par katru kolektīvu, tas viss radīja labu kopiespaidu.

Korītiem tika atvēlēta Mežaparka Lielā estrāde 252 kori veidoja skanīgu kopkori. Te mazie dziedātāji tikās ar lielām personībām kora mākslā — vīrsdirigentiem L. Vigneru, J. Dūmiņu, D. Gaili, J. Brantu, P. Kveldi. Taču vislielāko bērnu mīlestību iekaroja dirigents J. Erenštreits.

Mūsu delegāciju viesmīlīgi uzņēma Rīgas 47. vidusskola. Patika jaunās, plašās telpas, saimnieku atsaucība, lielā ēdamzāle, pavāru brigāde.

Deju kolektīvus pārvadāja autobusi, kuru vadītājiem — J. Lauskim, J. Teiļānam, J. Vanagam, J. Betleram, A. Cirsim, P. Zariņam, J. Pavlovskim, A. Briņķim, I. Ivdrim, O. Šatilovam svētku dalībnieki izteica sirsnīgu paldies. Korīstus svētku laikā pārvadāja ar trolejbusiem. Vadītāju brigāde M. Apiņa vadībā radīja paraugu bērniem darba disciplinā, precizitatē, augstu profesionālo meistarību, sirsnību un iejūtību.

Par bērnu veselību rūpējās medicīnas darbinieces I. Horščuna un B. Ruča. Kārtību un disciplīnu nodrošināja iekšlietu daļas darbinieki K. Briška un O. Lvovs, bet skolēnus turp un atpakaļceļā pavadīja autoinspekcijas vecākais leitnants M. Balodis. Delegācijas ēdināšana bija T. Onskules gādībā.

Ilgī paliks atmiņā 56 pūtēju orķestru koncerts, kura laikā grūti bija nosēdēt solos, jo kājas pašas lido lidoja kopejā dejā. Vakars noslēdzās ar uguņošanu un salūtu. Katrs aizņemas sev līdzīgu kādai gaismas dzirkstij, lai tālāk nestu tautai tuvas tradīcijas.

Par svētkiem atgāģinās svētku nozīmīte, dažādu krāsu cepurītes, lakatiņi ar virsdirigentu parakstiem un svētku emblēmu.

Paldies skolotājiem par viņu lielo darbu, neatlaidību jaunās paaudzes estētiskajā audzināšanā! Paldies jaunajiem pašdarbniekiem un viņu vecākiem, kas sargā un tālāk attīsta tautas muzikālās un deju tradīcijas!

M. VOLKOVA

Stalinisma patiesā seja

Meitene un vadonis

Daudzi vecākās paaudzes cilvēki vēl atceras 1936. gada fotogrāfiju — J. V. Staļins ar meiteni — aziāti rokās. Laikraksti un plakāti šo fotogrāfiju izplatīja pa visu valsti. Trīs miljonu lielā tirāzē tika izgatavota arī sāda sīzēta skulptūra.

...1936. gada 27. janvārī partijas un valdības vadītāji Kremli pieņēma lielu delegāciju no Burjatijas — Monģolijas APSR. Visiem tās locekļiem pasniedza zelta pulksteņus un patefonus ar platēm. Tajā vakarā sādu dāvanu saņēma arī septiņus gadus vecā Geja Markizova — VK(b)P Burjatijas — Monģolijas apģabala komitejas otrā sekretāra Ardana Markizova meita. Meitene piedalījās svinībās un pasniedza Staļinam lielu ziedu pušķi.

«Gejai Markizovai no partijas vadoņa». Sāda uzraksta uz dāvanām nebija nevienam citam. Kopš tā brīža Geja kļuva pazīstama visā Padomju Savienībā. Staļina portretī ar meiteni rokās bija re-

dzami visur. Pioneerī no visām valsts malām Gejai rakstīja vēstules, sūtīja dāvanas. Nonāca pat līdz kurioziem, kad viņai nekliātēnē dāvināja govis ar teliniem...

Taču pašas Gejas saulainā bērniība nebūt nebija gara. Jau 1937. gada decembrī viņas tēvu arestēja un vēlāk nošāva kopā ar citiem autonomās republikas vadītājiem. Arestēja arī Gejas māti — Domīniku Markizovu, gadu noturēja apcietinājumā un pēc tam izsūtīja uz Dienvidkazahiju, kur viņa 1940. gada novembrī gāja bojā nenoskaidrotos apstākļos.

Bet meitene — simbols, kļuvusi «tautas ienaidnieka» meita, bailēs, ka viņu kāds varētu pazīt, izauga Maskavā pie tantes, izmainīja uzvārdu un tikai tādējādi vēlāk varēja mācīties Maskavas Valsts universitatē.

Sodien Engelsina Češkova (Geja Markizova) ir triju bērnu māte, vēstures zinātnieci, Vis-savienības biedrības «Memoriāls» valdes locekle.

☐ ATTEĻĀ: tā bija viņa — Engelsina Češkova (Geja Markizova), kuru tālajā 1936. gadā savās rokās turēja «tautu tēvs».

TASS fotohronika

MANTOJUMS

FOLKLORA ir jebkuras tautas kultūras izpētes neizsmelams avots. Tā dod svarīgu materiālu kultūras vēstures un valodas pētīšanai. Tautas mutvārdu daiļrade audzina estētiski, palīdz labāk izprast psiholoģiju un dziļāk izzināt tautas dzīvi.

Starp krieviem, kuri apmetās uz pastāvīgu dzīvi Latgalē, bija dažādas sociālās izcelsmes ļaudis. Ceļā no «varjāgiem uz grieķiem» pirmās tirgotāju apmetnes radās vēl mūsu ēras I gadu-tūkstoša beigās. Vēlāk, glābjoties no reliģiskajām vajāšanām, latviešu apdzīvotajās zemēs apmetās dažādu reliģisko sektu pārstāvji un vecticībnieki. Daudzajos karos, kuri gāja pār

izskaidrot ar to, ka jaunatne izklaidejās, dziedot šīs dziesmas un ejot rotālās.

Vecāko paaudžu valoda iespaidojās no baltkrievu valodas vai izloknes. Tas it sevišķi izpaužas leksikas jomā (piemēram, agrests, gulba, rapuha) un sintaksē. Toties jaunāko ienācēju valodu baltkrievu valoda tikpat kā neiespadoja. Bet ir vienu, ir otru valoda šo to pār-mantoja no latviešu valodas vai izloknes (piemēram, mulda, drauga, runku(s)).

Krievu folkloras pētņieks Latvī-jā I. Fridrihs vēl pirms trīsdesmit gadiem pierakstīja kāzu joku dziesmiņu «Ap mucu es staigāju», kuru dziedāja Anna Latiševa, Marfa Vasiļjeva, Ksenija Vasiļjeva, Leokādija Matvejeva, Pāvels Zaharovs un Nikolajs Vasiļjevs. Rapa kolhozā. Dziesma tika pierakstīta 1959. gada 23. jūlijā.

Bet nākošajā dienā viņš pierakstīja vēl divas dziesmas. Vienā no tām tika dziedāts par neizdekušos veikalīņa aplaupīšanu Preiļu miestā vēl cara laikos. Tišu sādza tās dziedājušas Marija Trifonova (72 gadi), Jeļena Jerofejeva (63 gadi), Matrjona Fmogejeva (51 gads), Agripina Bogdanova un Anīsa Daniļova.

1966. gada P. Stučkas Latvī-jas Valsts universitatē krievu literatūras katedras organizētās studentu folkloras prakses laikā tika pierakstītas trīs dziesmas Riebiņu ciemā (teicējs Sidors Isajevs), Skangaļu sādza — viena (teicēja Melānija Stepanova), Pizānu sādza — trīs (teicējs Aleksejs Timofejevs) un vēl dažas dziesmas.

Rajona tautu konferences laikā izskanēja pārmetums, ka neviena nenodarbojoties ar Latgalē dzīvojošo krievu kultūras pētīšanu. Jāatzīst, ka diez ko lepoties mēs nevaram arī ar latgališu, poļu, ebreju un citu tautu kultūras mantojuma apguvi novadā. Arī sodien to sabiedriskā kārtā veic sava novada patrioti, un lielāko tiesu tie ir skolotāji un pensionāri. Domāju, ka līdzīgi Latgaliešu kultūras biedrībām (kur šī darba entuziasti ir jau apvienojušies) par savas tautas vēsturi un kultūru Latgalē varētu rūpēties arī krievu inteliģences pārstāvji. Grūts ir tikai pats sākums. Bet nu reiz tas ir jādara, lai ikviens no mums varētu apzināties savas saknes un saites ar šo zemi, kurā mēs dzīvojam un saucam vienā vārdā — Latgale.

V. ROMANOVSKIS

LENNA KAROGS

3. lpp.

Dažados laikos un vietās latgaliski un par Latgali iznāca pulka izdevumu. Pieminēsim to, ka Sibīrijā trīsdesmitajos gados izdeva avīzes «Taisneība», «Cīņas Biedrs», «Jaunais Ceļš», «Latgales Ceļš», bet Maskavā — 1934. — 1937. gados mūsu novadnieks dzejnieks Izidors Kūkojs rediģēja žurnālu «Ceļš Karogs». Visi šie un citi periodiskie izdevumi ir sava laika hronika, laikmeta atspulgs, nenovērtējami gadsimta liecinieki.

Tagad, kad dažās skolās gatavojas pasniegt arī latgaliski, kā arī sastāda latgaliešu gramatiku, aktuāli var kļūt daudzi veci izdevumi par šiem jautājumiem. Te var lieti noderēt 1908. gadā Pēterburgā izdotā O. Skryndas «Latvišu volūdas gramatika», F. Trasuna «Latvišu Volūdas Gramatika deļ latgalīšim» (1929.), P. Stroda «Latvišu volūdas gramatika latgalīšim» (1922.), Rēzekne 1929. gadā iespiestā S. Svenens un P. Baško «Latvišu volūdas gramatika latgalīšim», P. Zepa «Praktiska latgalīšu gramatika pamatā skolom», Maskavā 1936. gadā klajā laistā V. Daškeviča «Latgalīšu volūdas gramatika», P. Stroda «Pareizrakstības vordneica», kā arī skolu hrestomātijā trijās daļās «Lobo sākla» un divdaļīgā «Skolas dorzs».

Pirmās latgaliski iespiestās grāmatas novadā sāka iznākt Rēzeknes tipogrāfijā «Dorbs un Zīneiba» 1913. gadā, vienu brīdi te bija pat veselas četras drukātavas, bet pēc 1920. gada palika trīs. Izdeva gramatikas, ābece, kalendārus «Latgale» un «Aglyune». Bet galvenokārt — grāmatas.

Mūsu kultūras vērtības

Interesanta ir O. Skryndas 1914. gadā iespiestā pirmā latgaliešu dzejas antoloģija «Kūkle». Starp citu, Pēterpilī tai laikā tapa brošūras «Latviši» un «Kai dzeivoj latviši Pīterburgā».

Plašs un paliokošs izziņas materiāls ietverts M. Apela «Latgalīšu literatūras vēsturē» un N. Rancāna «Latvijas vēsturē».

Divdesmitajos un trīsdesmitajos gados iznāc Seimaņa Putāna dzejoļu krājumi «Dainas myusu jaunēibai», «Dūmas un nūpyutas», «Tovā vordā», «Latgolas oroja bolss», J. Pabērza «Rūzes un ērkšķi», «Sakūpoti roksti, dzeja un proza», F. Visocka dzejas «Jaunu dīnu cereibas», populārā grāmatnieka un kultūras darbinieka Stepona Seila raksti un daļdarbi — pētījums «Latgalīšu gromota», divi apceru krājumi «Jaunī deigļi», Valērija Seiles «Grāmatas Latgales latviešiem». Ludzas rajona Zvirgzdenē ilgus gadus nodzīvojušais Francis Kempis gadsimta sākumā saraksta apceri «Latgalīši», bet buržuāziskās Latvijas laikā — «Latgales likteni». Skolotājs un mākslinieks zvirgzdēnietis Daniels Grečs Ludzā trīsdesmito gadu sākumā izdod divus savus dzeju krājumus

Atgriezti tautai

«Nimfa» un «Pie ugunsкура». Citu starpā, trīsdesmitajos gados iznāca rakstu krājums «Ludzas aprīķis senāk tagad». Tas ir kļuvis par bibliogrāfisku retumu, tāpat kā viena no autoriem — izcilā vēsturnieka drēcēnieša Boleslava Brežgo darbi, kurš te raksta par Ludzas novada senatni.

Vierāžīgākais rakstnieks tolaik bija Alberts Sprūdžs. Viņš ir sarakstījis dzejoļu krājumu «Klusos sātos», romānus «Kultūras nesēji», «Stipras saknes», «Mežvidus laudis», stāstu krājumus «Daugavas vēji», «Zelta lietusi», «Bailēs un spaidos», «Asaru Liekņa stāsti», «Saulus Lidumā. Ezera priekš», «Cilpas», «Labā sirds», sastādījis antoloģiju «Latgales dziesminieki», veidojis mēnesrakstu «Raksti un Māksla», kopā ar S. Seiju trīsdesmito gadu sākumā organizējis literāro žurnālu «Straume», rediģējis F. Trasuna kopotos rakstus.

Blakus A. Sprūdžam noteikti minams Mad-salās Jons, kas bija ļoti populārs ar savu dzeju krājumu «Lynu zīdi» un stāstu grāmatu «Ausmas zemē». Spilgti sava laika Latgali attēlojis Ādolfs Erss krājumos «Latgales stāsti» un «Vecā Latgale», An-

ions Austriņš aprakstu krājumā «Māras zeme» un vairākos citos darbos.

1932. gadā iznāca Augusta Smagara dzejoļu krājums «Latkmeta termometrs» — pirmais plašākais latgaliešu autora krājums, kurā puse no dzejoļiem sarakstīta dialektā. Tai laikā ļautā ļoti iemīļots bija pērn aiz-saulē aizgājušās Latgales ievērojamākās dzejnieces škaunietes Marijas Andžānes—Strodes vārsmu kopojums «Reits». Bet Min-skā tajos pašos trīsdesmitajos gados nāca klajā K. Šķiltera apcerējums «Latgales nacionālais jautājums».

Bez jau minētajiem literātiem dažādos žanros raženi strādāja arī Vladislavs Strods, Jons Ratiniks, Angusts Eglājs, Antons Rupainis, Jānis Znuņiņš, Izidors Kundzēšs, Jons Silkāns, Tomass Selickis, Jezups Ca-kuls, Aleksandrs Ancāns, Jons Klīdzējs, Vladislavs Locis—Vaideāns, Vladislavs Ru-bulis, Miķelis Dukalskis, N. Neikšānits. Vieni paspēja izdot pa grāmatai, citu dai-ldarbi izkaisīti daudzajos periodiskajos iz-devumos.

Sajā rakstā runa bija tikai par mazu da-ļiņu augšzemnieku dialektā un latviešu li-terārajā valodā sarakstītajām novadnieku grāmatām. Bet par Latgali taču daudz rak-stījuši arī cittautieši poliski, krieviski, vā-ciski...

Tāda nu ir tā bagāliība, kas pagaldām gan-driž visa nobēdzināta no tautas, kaut pier-tai. Grāmatai tautai ir jāatdod atpakaļ. Lai pagātnes liecība kļūst par tiltu uz nākotni.

Viktors TROJANOVSKIS

Uzdejot ar vardi Martu!

Vai jūs esat redzējuši, kā dzīvnieki deļo? Kā varde uzvar zirgu augstlēkšanā? Kā stārķis atraisa kerpju špores? Visus, kas grib redzēt un piedalīties bērnu pasākumā, Eksperimentālā leātris — studija «ETS» aicina Preiļu estrādē 22. jūlijā.

Jūs gaida cirka programma, ko vada Baltais un Sarkanais klauns.

Neskatoties uz to, ka viņi savā starpā ir ļoti stridīgi, jūs noteikti atradīsit ar viņiem kopīgu valodu un kopā ar viņiem dosīties rotaļās.

Vēlāk jūs varēsiet piedalīties «Jautrā cirka» diskotēkā, kur būs iespēja padeļot kopā ar vardi Martu, zirdziņu Bū, runci Tomu,

aslonkāji Leonīdu, bumbulkāji Otto un tārpniem.

Visu pasākuma laiku cirka drēstēja mazie draugi būs kopā ar jums un dos jums iespēju iepazīties tuvāk ar katru no viņiem.

Neskatoties uz to, ka cirka programma pulcina bērņus, aicināti tiek arī visi pieaugušie!

S. TAURINA

Uz adatas smailes

Arvien vairāk valsti saasinās narkomānijas problēmas. Tās ir dzīlas un daudzšķautņainas. Cerēt uz

veiksmi var tikai tajā gadījumā, ja ķeras pie lietas nopietni.

Ar narkomāniju mūsu valsti iekšlietu orgāni saskārās jau pirms divdesmit gadiem, kad tā bija veldošāns stadijā. Tad to vērtēja kā ple mums levestu, kā tādu, kural nav pamata masveidīgi izplatīties. Tāda attieksme radīja arī atbilstošas darba metodes. Tikal, pateicoties atklātībai un pār-būvei, narkomānijas problēmas pie mums ir iegu-vušas sabiedrisku rezonansi.

Šis attēls ir uzmēms Krasnojarskas apgabalā. Te problēmas cīņā pret narkomāniju un narkomānijas biznesu ir līdzīgas daudz citu mūsu valsts reģio-nu problēmām. Viens no tām, kā uzskata iekšlietu pārvaldē, ir likumdošanas nepilnības. 1988. gada laikā ir konfiscēti 1 935 kilogrami narkotikas, reģistrēti 1 157 noziegumi, kas saistīti ar narkomā-niju. Pavisam Krasnojarskas reģionā uzskaitē ir apmēram septiņi tūkstoši narkotikas lietotāju. Bet, kā uzskata milicijas darbinieki, tā ir tikai redzamā aizberga daļa.

Apgabalā arvien skaidrāk izēmējās organizēta opija narkobiznesa struktūra. Tā ir saistīta ar pie-gādātājiem no citiem valsts rajoniem.

Galvenie noleta organizētāji, darbojoties caur o-trajām, trešajām personām, iesaistot savā darbā nepilngadīgos, likuma priekšā praktiski paliek ne-vainīgi.

Ciņu sarežģī arī tas, ka daļa Kubanas saimniecību audzē kaņepes rūpniecības vajadzībām. Vasa-ras beigās ap šīm plantācijām «ganās» indes leļ quvēļi no visas valsts. Laukus apsargā brīvprātīgi izveidojušās sesonas sargu brigādes ar dienesta izmeklēšanas supiem. Brigādēm palīdz brīvprātīgo kārtības sargu brigāžu locekļi, komjauniešu vienības. Sējumus apsargā arī rajona iekšlietu pārvaldes darbinieki, kuri organizē reidus. Pirms gada Ti-maševkas rajonā bija aizturēti 119 kaņepju iegu-vēļi. Un tomēr visu kontrolēt ir ārkārtīgi sarež-ģīti. Saimniecības no laukiem kaņepes aizved tikai janvārī — februārī, agrāk nav laika, bet tālīnie, izklaidus esošie lauki kļūst viegli pieejami, kur var dabūt «zāļti». Vairāk nekā puse no aptaujātajiem rajona saimniecību skolēniem jau ir mēģinājuši anašu.

Narkomānija ir sabiedrības slimība. Pliķarēt to var, tikai apvienojoties visiem kopā.

☐ ATTEĻĀ: Andrejs S. bija aizturēts kaņepju laukā, vācoļ izejvielas narkotiku izgatavošanai. Par to viņš jau ir saukts pie kriminālatbildības.
TASS fotohronika

Individuālo zemes īpašnieku ievēriņai

Pasargāsim savu kartupeļu lauciņu

Kartupeļu stādījumos masveidā sākusies postošā slimība — kartupeļu lakstu puve (fītoftora). Lakstu puve bojā kartupeļu, tomātu lapas, stublājus, bumbulus. Brū-ni plankumi parādās uz lapām, lapu apakšpusē, — pelekss apsar-kums (sēne), kura ar vēju, lietu pārņem visu stādu un izplatās vi-sā laukā. Siltā, mitrā laikā ar puvi nedaudzās dienās nobrūnē viss lauks. Kad laksti nobrūņējuši, augs vairs neaug. No lapām ar lietu slimība pāriet uz pašiem bumbuļiem, tie saslimst un pūst gan augšanas, gan uzglabāšanas laikā.

Pats galvenais ir savlaicīga, pa-reiza lakstu apmīglošana ar fun-gīcīdiem. No kontakta fungicīdiem ir vara oksihlorīds, polikarbacīns,

polihoms. Lieto 3 kilogramus u 1 hektāru kartupeļu stādījumu, miglošanu atkārtu pēc 5 — 7 dienām. Pēc miglošanas kartupeļus var lietot uzīrā pēc 20 dienām. Labus rezultātus dod nenokavēta, savlaicīgi atkārtota, kvalitatīvi veikta miglošana. Lakstu puves postošo iedarbību bez ķīmikālijām nav iespējams apturēt.

Ķīmikālijas var iegādāties saim-niecības preču veikalos — Preiļos, Līvānos, Aglonā. Miglojot jāievē-ro drošības noteikumus (norādīti uz iesaiņojuma).

M. KOKOREVICA,

rajona galvenā augu aizsardzi-bas agronome

Redaktora v. L. ZENKEVICA

16. jūlijā plkst. 13.00 Preiļu parka estrādē tiksāns ar Latvijas TV raidījuma «Labvakar» veidotājiem E. Inēnu, O. Rubenī, J. Šipkevicu.

Paredzēta godīga saruna, kā arī — viktorinas.

Lūgums — ierasties ar sagatavotiem jautājumiem, Bijēšu iepriekšpārdošana RKN.

Nav nekur vairs otras zemes tādas, Kur noreibst sirds, bet krūtīs viegli duašo:

Un tāpēc cilveks cinās, mil un strādā — Cik stiprā zeme, tik mēs stipri paš.

(I. Stulpāns)

Kolhozu «Roņupe» lielajā jubilejā sveic pirmsskolas iestādes «Bītilē» un Roņupes astoņgadīgās skolas kolektīvi!

Mūža vakars krēslas spārnīem Tumsu auž un zvaigznes dedz, Un pār gadiem aizgājušiem Lielais miers nu sagūš sedz.

(Z. Purvs)

Izsakām līdzjūtību Pēterim Sondoram, no MĀTES uz mūžu atva-doties.

«Lauktehnika» rajona apvienības administrācija un arodkomi-teja

Tā kā melna putna vēdas Lido skumjas, sēru vēsts. Sodien atnākušās bēdas. Nespes daudzi gadi dzēsi.

(A. Strautiņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību Pēterim Sondoram, MĀTI smiltājā izvadot. Preiļu «Lauktehnika» MTA bā-zes kolektīvs

Nogrīma saule, apdzisa zvaigznes, Norīma vēļ, apkusa sirds.

(E. Plaudis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Annai Gatīņai, MĀTI smiltājā izvadot. Viesnīcas kolektīvs

Plava dvesmos kā senāk

Un svelmainā saulē sils.

Tik kapkalnā pār kādu mūžu

Plauks ziediņš ziļs.

(A. Balodis)

Dalām sāpju smagumu ar mūsu darbinieci Annu Gatīņu, izvadot MĀTI kapu smiltājā. Preiļu rajona dzīvokļu un komu-nālās saimniecības ražošanas ap-vienības kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Alfonam Sondoram, MĀMIŅU smiltājā pa-vadot.

2. iecirkņa mehanizatoru kolektīvs

Garu mūžu nodzīvoji,

Daudz darbiņu padarīji,

Lai nu viegli zemes mātē

Pārklāj smilšu paladziņu.

(T. dz.)

Skumju brīdi esam kopā ar Pē-teri Sondoru, MĀTI smiltājā pavadot. «Lauktehnika» autotransportā kolektīvs

LEŅINA KAROGS

MŪSU ADRESE:
228250. Preiļos.
Komjaunatnes ielā 1.

● REDAKCIJAS TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, atbildīgā sekretāre — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, foto korespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Vaikas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīgā, M. Gorkija ielā 105). Viens nos. iespiedlaksne. Ofsetiespējums.

«Leņina Karogs» («Ленинское знамя»). Газета Прейльское районное комитете КП Латвия в районно-го Совете народных депутатов на латвийском языке.

Metiens 14 174 eksemplāri (lat-viešu valodā — 9 935 eks., krievu valodā — 4 239 eks.).

Indekss 68169.

Pas. 951.